

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

**60811800-Mevachilik va uzumchilik ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining maxsus
(majburiy) fanlar bo'yicha
attestatsiya sinovi**

DASTURI

2024/2025 o'quv yili

Tuzuvchilar:

Sh. Ataxanov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası mudiri
R. Akrambayev	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası o'qituvchisi, Ph.D.
L. Mamajanov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası dotsenti, b.f.n.
I.J. Sulaymonov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası dotsenti, q.x.f.n.
M. Turg'unov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası katta o'qituvchisi, Ph.D
Sh. Solijonov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrası o'qituvchisi

Taqrizchilar:

Qurvantoyev R.	Tuproqshunoslik va agrokimyo ilmiy tadqiqot instituti "Tuproq fizikasi va texnologiyasi" bo'limi professori, q.x.f.d.
O. Yusupov	Namangan O'simliklarni himoya qilish va agrokimyo servis boshqarmasi bo'lim boshlig'i

60811800-Mevachilik va uzumchilik ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining maxsus (majburiy) fanlar bo'yicha attestatsiya sinovi dasturi Biotexnologiya kafedrasining 2025-yil 12.01-yanvardagi № 6-sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri**Sh. Ataxanov**

60811800-Mevachilik va uzumchilik ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining maxsus (majburiy) fanlar bo'yicha attestatsiya sinovi dasturi Namangan davlat universiteti Kengashining 2025-yil 30-yanvardagi № 6-sonli majlisida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Kengash kotibi**A. To'xtaboyev****I. UMUMIY QOIDALAR**

1. 60811800-Mevachilik va uzumchilik ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining maxsus (majburiy) fanlar bo'yicha attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o'rinlarda – **Dastur**) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrda 836-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizom, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2021-yil 25-avgustdagi 365-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "60811800-Mevachilik va uzumchilik bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari" (keyingi o'rinlarda – **Malaka talablar**) hamda Namangan davlat universiteti Kengashining 2021-yil 30-avgustdagi 1-sonli majlisida tasdiqlangan ta'lim yo'nalishi o'quv rejasining (keyingi o'rinlarda – **O'quv rejas**) majburiy fanlar blokidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o'quv dasturlari asosida tuzildi.

2. Maxsus (majburiy) fanlar bo'yicha attestatsiya sinovi (keyingi o'rinlarda – **Attestatsiya sinovi**) O'zbekiston Respublikasining oliy ta'limga oid qonun hujjatlarida belgilangan tartibga ko'ra, bitiruvchilarning Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta'lim yo'nalishi xususiyati, iqtidori va xohishiga ko'ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o'quv rejasidagi fanlarni va ta'lim dasturlarini to'liq o'zlashtirgan, belgilangan kreditlarni to'plagan hamda to'lov-kontrakt shartlarini to'liq bajargan bitiruvchi kurs talabalariga ishtirok etish uchun ruxsat beriladi.

3. Attestatsiya sinovi universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan 60811800-Mevachilik va uzumchilik yo'nalishi o'quv rejasining majburiy fanlar bloki tarkibidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar o'quv dasturlari asosida o'tkaziladi.

4. Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo'yiladigan umumiy talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo'naltiriladi.

II. ATTESTASIYA SINOVI SHAKLI VA MUDDATI

5. 2024/2025 o'quv yilida 60811800-Mevachilik va uzumchilik ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi – axborot texnologiyalarini tatbiq etgan holda test, shaklda o'tkaziladi.

6. O'quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shakli o'zgartirilishi mumkin emas.

7. Attestatsiya sinovi universitet o'quv jarayoni grafigiga asosan, o'quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o'tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

8. Attestatsiya sinovi Namangan davlat universiteti asosiy binosining axborot resurs markazid bazasida, talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, Attestatsiya sinovi shaklidan kelib chiqib jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

III. ATTESTASIYA SINOVI SAVOLNOMASI

9. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi Malaka talablarining
- bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga;
 - kasbiy faoliyatga;
 - umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo'yilgan talablarni qamrab oladi.

10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi O'quv rejasining majburiy fanlar blokida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

1. Tuproqshunoslik va agrokimyo
2. Dehqonchilik va melioratsiya
3. Agrobiotexnologiya
4. Sabzavotchilik va polizchilik
5. Meva ko'chatzori
6. Intensiv mevalilik
7. Uzum yetishtirish texnologiyasi

TUPROQSHUNOSLIK VA AGROKIMYO FANIDAN SAVOLNOMA

1. O'g'itlarning qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishdagi ahamiyati.
2. O'simlik tarkibidagi suv va quruq moddalar miqdori va nisbatlari.
3. Azotli o'g'itlar turlari, ularning tuproq bilan o'zaro ta'siri.
4. Organik o'g'itlar, ularning turlari va ahamiyati.
5. O'zani o'g'itlash (asosiy o'g'itlash, ekish bilan hamda o'suv davrida o'g'itlash).
6. Sabzavot ekinlarini mineral oziqlantirishning o'ziga xos jihatlari.
7. O'simlik namunasini olish va analizga tayyorlash.
8. O'simliklar oziqlanishi va uning turlari.
9. Makroelementlar va ularning o'simlik hayotidagi ahamiyati.
10. Tuproqning mineral qismi va o'simliklar rivojlanishidagi ahamiyati.
11. Tuproqdagi azot miqdori, shakllari va miqdorlari.
12. Fosforli o'g'itlarni qo'llash me'yorlari, muddatlari va usullari.
13. Mikroelementlar va ularning o'simlik hayotidagi ahamiyati.
14. Kaliyli o'g'itlarni qo'llash me'yorlari, muddatlari va usullari
15. To'shamali va to'shamasiz go'ng, tayyorlanish usuli.
16. Paxtachilikda qo'llaniladigan asosiy mineral o'g'it turlari.
17. Agrokimyoning maqsadi va vazifalari nimalardan iborat?
18. Kaliyli o'g'itlarni qo'llash me'yorlari, muddatlari va usullari.
19. O'simliklar tanasida suvning funksiyalari nimalardan iborat?
20. O'simliklar tanasida uchraydigan asosiy uglevodlar to'g'risida ma'lumot bering.
21. O'g'it qo'llashda o'simliklar oziqlanishining qanday o'ziga xos xususiyatlariga e'tibor beriladi?
22. Tuproqning mineral qismi o'simliklar oziqlanishida qanaqa ahamiyat kasb etadi?
23. O'simliklar tanasida to'planadigan ammiak va nitratlar ularning o'ziga va insonlarga qanday ta'sir ko'rsatadi?
24. Fosforli o'g'itlarni ekish bilan birga qo'llashning ahamiyati va o'ziga xos tomonlarini tushuntiring
25. Kaliyning o'simliklar hayotidagi ahamiyati.
26. Ruxning o'simliklar hayotidagi ahamiyati, rux yetishmaganda o'simliklarda kechadigan fiziologik jarayonlarning buzilishi.
27. Go'ng tuproq xossalari va o'simliklarning rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatadi?
28. Ko'kat o'g'itlar tuproq va o'simlikka qanday ta'sir ko'rsatadi?
29. Bakterial preparatlarning ahamiyati, ularga misollar keltiring.
30. To'shamasiz go'ng to'shamali go'ngdan qaysi jihatlari bilan fark qiladi?
31. Aralashtirilgan o'g'itlar, ularni aralashtirish qoidalari
32. Magniyli o'g'itlarning turlari va ulardan foydalanish usullarini bilasmi?
33. Kaliyli o'g'itlar, olinishi, xossalari, saqlash usullari.
34. Fosforli o'g'itlarni asosiy o'g'itlash jarayonida kiritish va uning samaradorligi.
35. Ammiakli selitra: olinishi, xossalari va tuprok, bilan o'zaro ta'siri.
36. Ildiz tizimi qanaqa funksiyalarni bajaradi?
37. Agrokimyoning maqsadi va vazifalari nimalardan iborat?
38. Agrokimyo fanining rivojlanish tarixi, fan to'g'risida dastlabki qarashlar?
39. O'simliklar ildizining tuzilishini izohlang.
40. Tuproq namligi va oziq elementlarning yutilishi o'rtasidagi munosabat to'g'risida fikringizni bildiring?
41. O'simliklar oziqlanishida tuproq mikroorganizmlari qanday rol o'ynaydi?
42. Gumus nima? Tuproq unumdorligida qanaqa ahamiyatga ega?
43. O'simliklarda azotli moddalar almashinuvi to'g'risida nimalarni bilasiz?
44. Ammonifikatsiya jarayonini tushuntirib bering.
45. Nitrifikatorlar nima, nitrifikatsiya jarayonini tushuntirib bering.
46. Ammiakli selitra: olinishi, xossalari va tuprok, bilan o'zaro ta'siri.
47. O'simliklarning fosforli oziqlanishi to'g'risida gapiring
48. O'simliklar hayotida mis, kobalt, rux mikroelementlarini ahamiyati?
49. Saklash jarayonida to'shamali go'ng kimyoviy tarkibining o'zgarishi haqida so'zlang?
50. Kuchsiz kislotalarda eriydigan fosforli o'g'itlarga tavsif bering?
51. O'g'it qo'llashda o'simliklar oziqlanishining qanday o'ziga xos xususiyatlariga e'tibor beriladi?
52. Ildiz tizimi qanaqa funksiyalarni bajaradi?
53. Mikroelementlarning o'simliklar hayotida tutgan o'rni.
54. Kaliyli o'g'itlarni qo'llash usullari, muddatlari va me'yorlari.
55. To'shamali va to'shamasiz go'ngni tayyorlash, qo'llash me'yorlari
56. Paxtachilikda qo'llaniladigan o'g'it turlari.
57. Tuproqdagi azot miqdori, shakllari.
58. Azotli o'g'itlarni qo'llash usullari, muddatlari va me'yorlari.
59. Suvning o'simliklar hayotida tutgan o'rni.
60. Tuproqning organik qismi, gumus paydo bo'lishi jarayonlari.
61. Mineral o'g'itlarning sinflanishi.
62. Kompleks o'g'itlar, ularni qo'llashning ilmiy asoslari.

63. O'simliklar tanasida to'planadigan ammiak va nitratlar ularning o'ziga va insonlarga qanday ta'sir ko'rsatadi?
64. Fosforli o'g'itlarni ekish bilan birga qo'llashning o'ziga xos tomonlarini tushuntiring.
65. Organik o'g'itlar, ularning sinflanishi.
66. Oddiy o'g'itlar, ularning turlari va tarkibi.
67. Kompleks o'g'itlar, ularning turlari va xossalari.
68. Siderat ekinlar, ularning asosiy biologik xususiyatlari.
69. O'g'it qo'llashda o'simliklar oziqlanishining qanday o'ziga xos xususiyatlariga e'tibor beriladi?
70. Kaliyli o'g'itlarni qo'llash usullari?

DEHQONCHILIK VA MELIORATSIYA FANIDAN SAVOLNOMA

1. O'simliklarning hayot omillari
2. Madaniy o'simliklarning yorug'lik, harorat, havo, oziq va suvga bo'lgan talabi
3. Dehqonchilik qonunlari va ularning ahamiyati
4. Tuproqning paydo bo'lish va rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omillar
5. Tuproq unumdorligini biologik ko'rsatkichlari
6. Tuproqni madaniylashtirish usullari
7. Qishloq xo'jalik ekinlarining oziq elementlariga bo'lgan talabi
8. Tuproqni oziq rejimi va uni boshqarish usullari
9. Tuproqning suv rejimi va uni boshqarish usullari
10. O'simlik hayotida va tuproqda suvning ahamiyati
11. O'simliklar urug'larining unib chiqishi, o'sishi va rivojlanishida issiqlikka bo'lgan talab
12. O'simliklar uchun kerak bo'lgan minimal, maksimal va optimal haroratlari
13. Begona o'tlar deganda nima tushunasiz
14. Begona o'tlar qishloq xo'jaligiga keltiradigan zarari
15. Begona o'tlarning ko'payishi va tarqalish yo'llari
16. Begona o'tlar klassifikatsiyasi
17. Begona o'tlarni hisobga olish yo'llari
18. Dalaning begona o'tlar bilan ifloslanganlik xaritasini tuzish
19. Begona o'tlarga qarshi kurash tadbirlari
20. Begona o'tlar tarqalishining oldini oluvchi, qiruvchi va karantin tadbirlari
21. Begona o'tni yo'qotishda kuzgi shudgorning ahamiyati
22. Begona o'tlarga qarshi kimyoviy kurash choralari
23. Gerbitsidlarni qo'llash usullari va muddatlari
24. Erga ishlov berishning umumiy masalalari
25. Erni ishlashdagi texnologik jarayonlar
26. Erni asosiy ishlash qurollari
27. Ularning ishlashi va vazifasi
28. Erni ishlash sifatiga ta'sir etuvchi omillar
29. Er haydash usullari
30. Erni yuza yumshatish
31. Erni bahorda haydash sabablari

32. Bahorgi haydovning tashkiliy jihatdan kamchiliklari
33. Bedapoyani haydashda yo'l qo'yilayotgan kamchiliklar va ularni bartaraf etish chora-tadbirlari
34. Ang'iz va uni ishlash tizimi
35. Shudgor va uning turlari.
36. Ekish oldidan tuproqqa ishlov berish
37. Tekislash usullari
38. Erni ekin ekkandan keyin ishlash
39. Qator oralari ishlanadigan ekinlarga ishlov berish
40. Yoppasiga ekilgan kuzgi va bahorgi ekinlarga ishlov berish
41. Qishloq xo'jalik ekinlarini ekish usullari
42. Ekish muddatlari, chuqurligi
43. Almashlab ekish deb nimaga aytiladi
44. Almashlab ekish tarixi, rivojlanishi va uni joriy etish
45. Almashlab ekish klassifikatsiyasi
46. Almashlab ekish sxemalari.
47. Rotatsiya va rotatsiya jadvali
48. O'tmishdosh ekinlarning ahamiyati.
49. Almashlab ekishda oraliq va siderat ekinlar.
50. Almashlab ekishda ekinlarni navbatlab ekishning ilmiy asoslari

AGROBIOTEXNOLOGIYA FANI BO'YICHA SAVOLNOMA

1. Agrobiotexnologiya fanining vazifalari, uning hozirgi zamon biologiya fanlari tizimida tutgan o'rni.
2. Mikroorganizmlarning tabiatda, qishloq xo'jaligida va sog'liqni saqlashdagi ahamiyati.
3. Mikroorganizmlar dunyosida viruslarni tutgan o'rni. Viruslarni o'ziga xos xususiyatlari.
4. Viruslarni tuzilishi, ko'payishi va ahamiyati.
5. Virionning genetik asosi. Bakteriofaglar va ularning amaliy ahamiyati.
6. Oqsilli qobiq – kapsula. Viruslarning shakli, guruhlar va sistematikasi.
7. Bakteriyalarning morfologiyasi, tuzilishi va ko'payishi.
8. Zamburug'lar morfologiyasi, tuzilishi va ko'payishi.
9. Aktinomitsetlarning morfologiyasi, tuzilishi ko'payishi.
10. Mikroorganizmlarga tashqi muhit omillarining ta'siri.
11. Mikroorganizmlarning oziqlanishi.
12. Uglerodni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli qanday
13. Azotni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli qanday
14. Oltingugurt, fosfor va temirni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli.
15. Tuproq mikrobiologiyasi nima
16. O'simlik ildizidagi mikroorganizmlar va ularning ahamiyati nimada
17. Yem-xashak, suv va havo mikrobiologiyasi.
18. Qishloq xo'jalik biotexnologiyasi fanining mohiyati, vazifasi va rivojlanish bosqichlari.
19. Gen muhandisligi asoslari.
20. Rekombinant DNK olish

21. O'simlik sunoslikda gen muhandisligi.
22. Hujayra muhandisligi
23. Kallus to'qimalar kul'tikasi.
24. O'simliklarni klonli mikroko'paytirish.
25. Qishloq xo'jalik ekinlarini sog'lomlashtirishning biotexnologik asoslari
26. O'simliklarni o'sishi va rivojlanishini boshqaruvchi moddalar.
27. Tuproq unumdorligini oshirishda biotexnologiya
28. O'simliklarni himoya qilishda biotexnologiya
29. Iste'mol qilinadigan zamburug'larni etishtirish biotexnologiyasi
30. Mikroorganizmlardan antibiotiklar olish texnologiyasi.
31. Aktinomitsetlarni tuproq hosil bo'lishidagi ahamiyati qanday
32. Mikroorganizmlarning ko'payishi va o'sishi. Mikroorganizmlarning uzluksiz ko'payish usullari. Uzluksiz ko'payishning mikroorganizmlar xususiyatlarini tadqiq qilishdagi ahamiyati va amaliyotda ishlatilishi.
33. Kislorodni ta'siri. Kimyoviy moddalarni mikroorganizmlarga ta'siri va uning amaliyotda ishlatilishi.
34. Moy kislotali biyog'ish. Pektin moddalari hamda tsellyulozaning parchalanishi qanday
35. Atmosferadagi azotning biologik fiksatsiyasi. Simbioz va erkin holda yashovchi azotofiksatorlar. Bakterial o'g'itlarning ishlatilishi.
36. Olingugurt, fosfor va temir birikmalarining mikrobiologik o'zgarishi qanday
37. Mineral va organik o'g'itlarni mikroorganizmlarga hamda tuproq hosildorligiga ta'siri qanday
38. O'simliklarning ildizlariga yaqin joylashib rivojlanayotgan rizosfera mikroorganizmlarining o'rni qanday
39. Tugunak bakteriyalar xaqida ma'lumot bering
40. Chorva ozukasini tayyorlashning qaysi usullari mavjud
41. Hozirgi zamon biotexnologiyasi. Klassik biotexnologiya nima
42. Genlarning tuzilishi: intronlar va ekzonlarga ta'rif bering
43. O'simlik hujayralariga genlarni kiritish haqida tushuncha bering
44. O'simlik hujayra va to'qimalarini in vitro kulturlash texnikasi
45. Kallus kulturasini xaqida ma'lumot bering
46. O'simliklarni klonli mikroko'paytirish bosqichlari va usullari
47. Genetik bir xil virussiz ekish materiallari olishda klonli mikroko'paytirishning afzalligi nimada
48. Fitogormonlar ta'sirining molekulyar mexanizmi
49. Sun'iy regulyatorlarning o'simliklarning gormon tizimiga ta'siri
50. Qishloq xo'jalik ekinlari zararkunanda hasharotlariga qarshi kurash usullari.

SABZAVOTCHILIK VA POLIZCHILIK FANIDAN SAVOLNOMA

1. Kirish. Sabzavotchilik va polizchilik fanining ahamiyati, maqsadi va hozirgi ahvoli
2. Sabzavotchilik va polizchilikning biologik asoslari
3. Sabzavot va poliz ekinlarining morfologik xususiyatlari
4. Himoyalangan yerlarda sabzavot va poliz ekinlari ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasi

5. Sabzavot va poliz ekinlarini almashlab ekish, ekish muddatlari va usullari
6. Kartoshka yetishtirish texnologiyasi
7. Tomatdosh sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
8. Karamdosh sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
9. Qovoqdosh sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
10. Ildizmevali sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
11. Piyozli sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
12. Kam tarqalgan sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
13. Sug'oriladigan, lalmi va sho'rlangan yerlarda qovun yetishtirish texnologiyasi
14. Sug'oriladigan, lalmi va sho'rlangan yerlarda tarvuz yetishtirish texnologiyasi
15. Qovoq yetishtirish texnologiyasi
16. Sabzavot va poliz ekinlarini botanik oilalari va ulami belgilariga ko'ra guruhlash
17. Sabzavot va poliz ekinlari urug'iga qarab aniqlash
18. Sabzavot va poliz o'simliklarini maysasiga va birinchi chinbargiga qarab aniqlash
19. Himoyalangan yerlarda sabzavot va poliz ekinlari ko'chatlarini yetishtirishda sarflanadigan ashyolar va ko'chat chiqishini hisoblash
20. Sabzavot va poliz ekinlarini ekish zichligi, oziqlanish maydoni, mahsuldorligi va urug' hosildorligini aniqlash
21. Kartoshka navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish.
22. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
23. Tomatdosh sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning
24. Farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
25. Karamdosh sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning
26. Farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
27. Qovoqdosh sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning
28. Farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
29. Ildizmevali sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
30. Piyozli sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
31. Kam tarqalgan sabzavotlar navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
32. Qovun navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
32. Tarvuz navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish
33. Qovoq navlarini morfo-biologik tuzilishi va ularning farqlarini o'rganish. Yetishtirishning agrotexnik xaritasini tuzish, makonlari
34. Sabzavot va poliz ekinlarining botanik tasnifi va navlari
35. Kam tarqalgan sabzavot va poliz ekinlarining turlari, botanik tarifi, kelib chiqish makoni
36. Sabzavot va poliz ekinlarini morfologik va biologik xususiyatlari
37. Sabzavot va poliz ekinlarining ko'chatlarini tayyorlash texnologiyasi
38. Ayrim sabzavot ekinlarining urug'dan yetishtirish texnologiyasi

39. Kam tarqalgan sabzavot va poliz ekinlarining yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari
40. Sug'oriladigan yerlarda sabzavot va poliz ekinlarini yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari
41. Lalmi yerlarda sabzavot va poliz ekinlarini yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari
42. Sho'rlangan yerlarda sabzavot va poliz ekinlarini yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari
43. Piyozli sabzavotlarni yetishtirish texnologiyasi
44. Sabzavot va poliz ekinlari urug'iga qarab aniqlash
45. Qovoq yetishtirish texnologiyasi
46. Kartoshka yetishtirish texnologiyasi

MEVA KO'CHATZORI FANIDAN SAVOLLAR

1. Kirish. Meva ko'chatlarini yetishtirishni ahamiyati
2. O'zbekiston ko'chatchiligining asosiy masalalari va ularni xalq etish yo'llari
3. Namunali ko'chatzorlar tashkil qilish
4. Meva daraxtlari uchun payvandtaglarni tanlash
5. Payvandtaglarni urug'dan va vegetativ ko'paytirish
6. Meva ko'chatzorining birinchi dalasida amalga oshiriladigan tadbirlar
7. Meva ko'chatzorining ikkinchi dalasida (shakl berish maydonida) amalga oshiriladigan tadbirlar
8. Meva va rezavor meva o'simliklarini yashil hamda yarimyog'ochlangan qalamchalardan ko'paytirish texnologiyasi
9. Anor va anjir ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
10. Xurmo va chilonjiyda ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
11. Rezavor mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
12. Yong'oq mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
13. Meva va rezavor meva o'simliklarini "invitro" usulida ko'paytirish texnologiyasi
14. Tokni ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
15. Tayyor ko'chatlarni kovlab olish saralash va saqlash
16. Meva o'simliklarini ko'paytirish usullari
17. Meva ko'chatzor tashkil qilish loyihasini ishlab chiqish
18. Mevali o'simliklarning ko'chatini yerustki qismini tuzilishi
19. Ko'chatzor tashkil qilish uchun joy tanlash va yerni ekishga tayyorlash
20. Urug'larini morfologik tuzilishi va tashqi ko'rinishiga ko'ra ajrata bilish
21. Meva o'simliklar urug'lari sifatini aniqlash, ekish me'yori belgilash
22. Mevali o'simliklar urug'lari va ularning qismlari nomini o'rganish
23. Bog' asboblari va ulardan foydalanish usullari
24. Payvandtaglarni urug'dan ko'paytirish
25. Payvandtaglarni vegetativ ko'paytirish
26. Meva o'simliklari kurtak payvand qilish usullari va texnikasi
27. Meva o'simliklari qalamcha payvand qilish usullari va texnikasi
28. Payvandtaglar. Mevachilikda qo'llaniladigan payvandtaglar tavsifi
29. Meva va rezavor meva o'simliklarning istiqbolli navlarini tavsifi

30. Meva ko'chatzorining birinchi dalasida amalga oshiriladigan tadbirlar, texnologiyalari

31. Urug' mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
32. Danak mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
33. Yong'oq mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
34. Subtropik mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
35. Sitrus mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
36. Tropik mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
37. Rezavor mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
38. Mevali o'simliklar ko'chatini "in vitro" usulida ko'paytirish texnologiyasi
39. Xorijiy mamlakatlarda mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirishning zamonaviy texnologiyalari
40. Kam tarqalgan sitrus mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish
41. Mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirishda xorijiy tajribalar.
42. Tokni ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
43. Tayyor ko'chatlarni kovlab olish saralash va saqlash
44. Meva o'simliklarini ko'paytirish usullari
45. Meva ko'chatzor tashkil qilish loyihasini ishlab chiqish
46. Meva o'simliklarini ko'paytirish usullari
47. Meva ko'chatzor tashkil qilish loyihasini ishlab chiqish
48. Mevali o'simliklarning ko'chatini yerustki qismini tuzilishi
49. Ko'chatzor tashkil qilish uchun joy tanlash va yerni ekishga tayyorlash

INTENSIV MEVACHILIK FANIDAN SAVOLNOMA

1. O'zbekiston Respublikasi va xorijiy mamlakatlarda intensiv
2. Bog'dorchilikni hozirgi ahvoli va rivojlanish istiqbollari
3. Meva o'simliklarining intensiv standart navlarini tavsifi
4. Vegetativ ko'payadigan intensiv tipdagi payvandtaglarni morfobiologik xususiyatlari va yetishtirish texnologiyasi
5. Intensiv mevali ekinlar ko'chatlarini yetishtirishni zamonaviy texnologiyasi
6. Intensiv bog'larni barpo qilish texnologiyasi
7. Intensiv bog'larga shakl berish va kesish
8. Intensiv bog' qator oralariga ishlov berish tizimi
9. Intensiv bog'lar hosilini parvarish qilish
10. Intensiv mevali ekinlarini morfologik tuzilishi
11. Intensiv tipdagi vegetativ payvandtaglarni tavsifi
12. Intensiv mevali ekinlarni asosiy standart navlarini tavsifi
13. Intensiv mevali ekinlarni payvand qilish usullari
14. Intensiv mevali ekinlarni ko'chatlarini barpo qilishni asosiy qonun qoidalari va uning tuzilishi
15. Intensiv mevali bog'larni barpo qilish rejasini tuzish bo'yicha xisob-kitoblar
16. Intensiv mevali bog'larda sug'orish bo'yicha xisob-kitoblar
17. Intensiv mevali bog'larda o'g'itilarni qo'llash bo'yicha xisob-kitoblar
18. Intensiv mevali hosilini yig'ib terib olish rejasini tuzish
19. Intensiv bog'larni parvarishlarning yillik agrotexnik rejasini tuzish

20.O'zbekiston Respublikasi viloyatlarida intensiv mevali ekinlarni tarqalgan zonalar va ularga qisqacha tavsifnoma berish

21.Olma va nokni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

22.Olma va nokni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

23.Olmani intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

24.Nokni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

25.Yong'oqni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

26.Anjirni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

27.Uzumni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

28.Gilosni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

29.Olxo'rini standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

30.Anorni standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

31.Intensiv mevali ko'chatzor barpo qilish texnologiyasi

32.Intensiv bog'larni barpo qilish texnologiyasi

33.Intensiv bog'larni parvarish qilish texnologiyasi.

34.Olmani intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

35.Nokni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

36.Anorni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

37.Gilosni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

38.Olxo'rini intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

39.Uzumni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

40.Anjirni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

41.Yong'oqni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

42.Bodomni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

43.Limonni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

44.Mandarinni intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

45.Kivini intensiv standart navlarini yetishtirish texnologiyasi

46.Intensiv olma ekinlarni payvand qilish usullari

47.Intensiv gilos ekinlarni payvand qilish usullari

48.Intensiv shaftoli ekinlarni payvand qilish usullari

49.Intensiv o'rik ekinlarni payvand qilish usullari

50.Intensiv anjir ekinlarni payvand qilish usullari

UZUM YETISHTIRISH FANIDAN SAVOLNOMA

1.Kirish.Uzumchilik fan va o'simlikliunoslikning tarmog'i

2.Tok o'simlikning biologiyasi

3.Tokdoshlar oilasining kelib chiqishi va tasnifi

4.Tok o'simligining yillik rivojlanish davrlari

5.Ekologik omillarning tokning o'sishi, rivojlanishi, hosildorligi hosil sifatiga ta'siri

6.Tok ko'paytirish va ko'chat yetishtirish

7.Tokni payvand ko'chatlarini yetishtirish,

8.Tok ko'chatlarini issiqxonalarda yetishtirish

9.Tokni yashil qalamchalardan ko'chat yetishtirish

10.Tokzor tuprog'ini saqlash va unga ishlov berish

11.Tokzorni o'g'itish

12.Tokzorni sug'orish

13.Tog'li va tog' oldi zonalarida tokchilik

14.Sizot suvi yaqin, shurlangan va tosh-shag'alli yerlarda tok o'stirish

15.Uzum hosilini terish

16.Xususiy tokchilik

17.Tok ildizining morfologik va anatomik tuzilishi,

18.Tok poyasining morfologik va anatomik tuzilishi

19.O'zbekistonda rayonlashtirilgan uzum navlarini o'rganish

20.Tokzor territoriyasini tashkil etish rejasini tuzish

21.Tokzor barpo qilish rejasini tuzish

22.Tok tuplarining tirgovuch xillari

23.So'ri qurish uchun materiallar ehtiyojini hisoblash

24.Tokzorda aprobatsiya, ommaviy va klon seleksiya. qalamcha tayyorlash qoidasi

25.Qalamchalar sifatini aniqlash.

26.Uzum ko'paytirish uchun foydalanish

27.Qalamchalar tayyorlash va ularni saqlash usullari

28.Qalamchalarni ekishga tayyorlash usullari

29.Qalamchalarni ko'chatzorga ekish va uzum ko'chatini yetishtirish

30.Tokni yog'ochlangan qalamchalar bilan payvandlash

31.Payvandlashning anatomiyasi va fiziologiyasi

32.Payvandlashda qalamchalarni stratifikatsiyalash, parafinlash va moslashtirish

33.Tokni payvandlash

34.Uzumni ko'k qalamcha bilan payvandlash

35.Ko'chatzorga payvandustni ekish va payvandlangan uzum ko'chatlarni yetishtirish

36.Ko'chatzordan ko'chatlarni kovlash, ularni saralash, saqlash va realizatsiya qilish

37.Tok tupining navdalarini kesish xillari

38.Mo'ljallangan hosildorlik va kesish rejasini tuzish

39.Kesish qoidasi. Uning o'tkazish muddatlari.

40.Ishchi qurollarini kesishga tayyorlash

41.Tuplarni kesishga tayyorlash va uning o'tkazish texnikasi

42.Yosh va hosilli tokzorlardagi tuplarni kesish

43.Zang va hosilli novdalarni bog'lash

44.Tok tupidagi yashil novdalarni xomtok qilish

45.Chilpish, qurtiq novda, chekanka va surilarga yashil novdalarni bog'lash

46.Tokzorda organik va mineral o'g'itlar solish me'yoringini hisoblash.

47.O'g'it solish sxemalari

48.Tokzorlarni sug'orish me'yori, muddati va usullari

49.Uzum hosilini yig'ib-terib olish rejasini tuzish

50.Uzum yetishtirishningtaxminiy agrotexnik rejasini ishlab chiqish.

IV. ATTESTATSIYA SINIVI NATIJALARINI

BAHOLASH MEZONI

11. Attestatsiya sinivi bo'yicha talabalar bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholashda 5 baholik tizim qo'llaniladi.

13. Talabaning Attestatsiya sinovidagi natijalari quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – “5” (a'lo) baho;

Talaba mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – “4” (yaxshi) baho;

Talaba o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – “3” (qoniqarli) baho;

Talaba mazkur Dasturni o'zlashtirmagan, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunmaydi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – “2” (qoniqarsiz) baho.

14. Axborot texnologiyalarini qo'llash orqali o'tkaziladigan test sinovlarida har bir talabaga 100 (yuz) ta savoldan iborat test varianti taqdim etiladi.

Har bir test variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlarga doir savol (topshiriq)lar nisbati o'zaro mutanosib taqsimotda bo'lishi lozim.

Talaba bilimi Attestatsiya sinovida to'g'ri topilgan test savollari soniga nisbatan quyidagi taqsimotda baholanadi:

86 ta va undan ko'p savollarga to'g'ri javob berilganda – 5 (“a'lo”);

71 tadan 85 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 4 (“yaxshi”);

55 tadan 70 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 3 (“qoniqarli”);

54 ta va undan kam savollarga to'g'ri javob berilganda – 2 (“qoniqarsiz”).

Test shaklidagi Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Test shaklidagi Attestatsiya sinovi talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, kompyuterlar bilan jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

15. Talaba baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda Attestatsiya sinovlari natijalari Komissiya tomonidan e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 (yigirma to'rt) soat davomida apellyasiya berishi mumkin.

Talabaning apellyasiya murojaati universitet rektori buyrug'i asosida tuziladigan Apellyasiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko'rib chiqiladi va uning natijasi bo'yicha qaror qabul qilinadi.

V. ATTESTATSIYA SINIVI BO'YICHA TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI VA USLUBIY KO'RSATMALAR

16. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha foydalanishga tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ostanaqulov T.E., Narziyeva S., G'ulomov B.X. Mevachilik asoslari. S., 2011. O'quv qo'llanma.

2. Rajametov SH., Normuratov I. Namozov I va boshqalar. Meva, rezavor meva va tok ko'chatzorlarini tashkil etish Toshkent-2018 y. O'quv qo'llanma.

3. G'ulomov B., Abrorov SH., I.Normuratov “Mevali daraxtlarga shakl berish, kesish va payvandlash” Toshkent-2013 yil. O'quv qo'llanma

4. A.U.Aripov, A.A.Aripov. “Urug'li intensiv meva bog'lari”. Toshkent: “SHarq”, 2013. O'quv qo'llanma.

5. Bo'riyev H.CH. Mevachilik elektron darsligi. 2003.

6. Ostanaqulov T.E., Narziyeva S., G'ulomov B.X. Mevachilik asoslari. S., 2011. O'quv qo'llanma.

7. Bo'riyev X.Ch., Baymetov K.I., Jurayev R.D. Meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi. Darslik. T., «Mehnat», 2010. - 120 b.

8. Bo'riyev X.Ch., Dasmuratova S.I. Qishloq xo'jalik ekinlari urug'shunosligi. O'quv-qo'llanma, T., 2000.-100 b.

9. Xakimov R.A., Xakimov A.S., Toshmuhamedov A.A. Sabzavot va poliz ekinlari urug'chiligi. O'quv qo'llanma, T., Toshkent Islom universiteti nashriyoti. 2003 y., 10-15 b.

10. Bo'riyev X.Ch., Abdikayumov Z.A., Islamov S.YA. “Seleksiya, urug'chilik va urug'shunoslik” o'qitish metodikasi. O'quv-qo'llanma, T., 2012-132 b.

11. George Acquaah “Principles of plant genetics and breeding” Bowie State university, Maryland. USA, 2012.

12. Buriyev X.Ch., Baymetov K.I., Jononbekova A.T., Abdikayumov Z.A. Mevarezavor

ekinlari seleksiyasi va navshunosligidan amaliy mashg'ulotlar. — Toshkent “O'zbekiston milliy ensiklopediyasi”, 2004. - 120 b.

13. Ostanaqulov T.E., Narziyeva S., G'ulomov B.X. Mevachilik asoslari. S., 2011. O'quv qo'llanma.

14. Bo'riyev H.Ch. Mevachilik elektron darsligi. 2003.

15. G'ulomov B.X., Sh.Abrorov, I.Normuratov. Mevali daraxtlarga shakl berish, kesish va payvandlash. Baktaria press nashriyoti. Toshkent, 2013. B.7-65. O'quv qo'llanma.

16. Smirnov K.V., Kolmikova T.I., Morozova G.S. - “Vinogradarstvo” M Agropromizdat”, 1987. O'quv qo'llanma.

17. Morozova G.S., - “Vinogradarstvo s osnovami ampelografii” Moskva VO Agropromizdat”, 1987.

18. Temurov SH.S. - “Uzumchilik” Toshkent 2002. O'quv qo'llanma

19. Ruth M. Kerruish, Phillip W. Unger. Plant Protection 1 Pests, Diseases and Weeds. 4th edition. Textbook. RootRot Press – ACT. Australia, 2010. P-504.

20. Xamrayev A.SH. va boshqalar. O'simliklarni himoya qilish. Hayot nashriyoti, Andijon. 2017. 634-B.

21. Sulaymonov B.A., Kimsanboyev X.X., Anorbayev A.R. vaboshq. O'simliklarni kimyoviy himoya qilish. -Toshkent -2020.

22. Sulaymonov B.A. va boshq. Qishloq xo'jalik entomologiyasi (o'quv qo'llanma). Ijod Press. -Toshkent, 2019. 200-B.

23. Xamrayev A.SH., Xasanov B.A., Sulaymonov B.A., Kojevnikova A.G. O'simliklarni biologik himoya qilish vositalari. Fan va texnologiya nashriyoti. -Toshkent, 2012. 507-B.

24. Atabaeva X.N., Xudayqulov J.B. O 'simlikshunoslik. "Fan va texnologiya" nashriyoti, Toshkent- 2018 y. Darslik. 25.5 b.t. 407-b.
25. Atabaeva X.N., Umarova N.S. Rasteniyevodstvo. Uchebnik. TashGAU, Toshkent-2016. 380 s.
26. Atabaeva X.H., Qodirxo'jaev O. O 'simlikshunoslik. Toshkent YAngi asr avlodi. darslik, 2006 (180 bet).
27. Muxammadjonov M. Zokirov Z. <<G'o 'za agrotexnikasi>> o 'quv q o ilanm a Toshkent 1995.(286 b).
28. Oripov R., Xalilov N. O 'simlikshunoslik. Uslubiy qo'Mlanma. Samarqand 2008 y., 420 b.
29. Teshaev SH., Sulaymonov B. Paxtachilik ma'lumotnomasi. "Fan va texnologiya" nashriyoti, Toshkent 2016. 540 b.
30. Ostonaqulov T.E., Zuev V.I., Qodirxo'jaev O.Q. Sabzavotchilik. - T.: N.Doba, 2009.
31. Zuev V.I., Bo'riev X.Ch., Qodirxo'jaev O.Q., Azimov B.B. Kartoshkachilik. - T.: G'ofur G'ulom nomli nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2016.
32. Buriev X.Ch., Ashurmetov O.A. Poliz ekinlari biologiyasi va yetishtirish texnologiyasi. - T.: Mehnat, 2000
33. Zuev V.I., Ataxodjaev A.A., Asatov Sh.I., Kadirxodjaev A.K., Akramov U.I. Himoyalangan joy sabzavotchiligi. - T.: IQTISOD-MOLIYA, 2014.
34. Zuev V.I., Abdullaev A.G. Sabzavot ekinlari va ulami yetishtirish texnologiyasi. - T.: O 'zbekiston, 1997.
35. Buriev X.Ch., Zuev V.I., Umarov A.A. Polizchilikdan amaliy mashg'ulotlar. -Toshkent, 1999
36. SHaumarov X.B., Islamov S.YA. Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va birlamchi qayta ishlash texnologiyasi. - T.: ToshDAU, 2011.
37. Bo'riyev X.CH., Jo'raev R., Alimov O. Dala ekinlari mahsulotlarini saqlash va ularga dastlabki ishlov berish. - T.: UzME., 2004.
38. Bo'riyev X.CH., Jo'raev R., Alimov O. Don mahsulotlarini saqlash va dastlabki ishlov berish (amaliy mashg'ulotlar). - T.: ToshDAU, 2002.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

18. Dasturda belgilangan qoidalar O'zbekiston Respublikasi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, shuningdek ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qoida va me'yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me'yorlar amal qiladi.

19. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so'ng, yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.

20. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.